

Week 12: combined material from week 10 (page 1) and 11 (pages 2–4).

Oral test: week 13 (instructions will be sent by email) during the week.

Week 13 + 14: normal lessons

Označte správné sloveso.

Například: Když jsem platil/**zaplatil**, odešel jsem z restaurace.

1. Když jsem jedl/**snědl** večeři, umyl jsem nádobí.
2. Když jsem **jedl**/snědl večeři, poslouchal jsem **přítom** hudbu.
 - a. Potom = po + tom
 - b. Přítom = při + tom = during that
3. Když jsem **se vracela**/se vrátila domů z kina, potkala jsem kamarádku.
4. Když jsem se vracel/**se vrátil** domů z kina, šel jsem spát.
5. Když jsem **obědvala**/se naobědvala v restauraci, četla jsem si **přítom** noviny.
6. Když jsem obědvala/**se naobědvala**, šla jsem na procházku.
7. Když jsem všechno nakupovala/**nakoupila**, jela jsem domů.
8. Když jsem **nakupovala**/nakoupila v hypermarketu, půl hodiny jsem tam hledala kakao.
9. Když jsem **luxoval**/vyluxoval byt, rozbil jsem **přítom** vázu.
10. Když jsem luxoval/**vyluxoval** byt, vyžehlil jsem prádlo.

Tvořte věty v budoucím čase podle modelu.

Model: uklidit - vařit večeři: **Až** uklidím, budu vařit večeři.

1. **udělat** domácí úkol - dívat se na televizi: Až **udělám** domácí úkol, budu se dívat na TV.
2. **umýt** nádobí - přečíst si noviny: Až umyju nádobí, **přečtu si** noviny. / budu (si) číst noviny
 - a. **čtu noviny.**
 - b. **Čtu si noviny. I read it with pleasure...**
 - c. **Kouřím. = I smoke**
 - d. **Kouřím si = I smoke and I enjoy it...**
3. **sníst** oběd - **dát si** dezert: Až sním oběd, dám si dezert.
4. **prodat** staré auto - koupit si nové: Až prodám staré auto, koupím si nové.
5. **vrátit** se domů – uklízet: Až se vrátím domů, budu uklízet...
6. **napsat** e-mail - pracovat na zahradě
7. všechno **nakoupit** - jet domů
8. **naučit** se česky - studovat další jazyk

Doplňte až, když nebo než (sometimes, more than one fits – with different meaning).

1. **když** jsem uklidil, šel jsem na nákup. When U – N
 - a. Než jsem uklidil, šel jsem na nákup. N – U
2. **KDYŽ** jsem plavala v bazénu, ztratila jsem náušnici.
3. **Když** uklízím, poslouchám hudbu.
 - a. Až uklidím, budu poslouchat hudbu. U – H
4. **KDYŽ bude** o tomhle víkendu hezky, pojedeme na výlet. If
 - a. ~~Až bude hezky o víkendu...~~
 - b. Až dostuduju, budu doktor. Optimistic = when

- c. Když dostuduju, budu doktor. Realistic. = if
5. **AŽ** uklidím, udělám si kávu. U – K
 a. **NEŽ** uklidím, udělám si kávu. K – U
6. **KDYŽ** jsem opravoval auto, poslouchal jsem rádio.
7. **KDYŽ uklidím teď**, budu mít čas jít do kina. IF
8. **KDYŽ** zase přijedeš do Prahy, půjdeme na koncert. IF
 a. **AŽ** zase přijedeš do Prahy, půjdeme na koncert. WHEN
9. **AŽ** budu doma, zavolám ti. WHEN i AM HOME
 a. **KDYŽ** budu doma, zavolám ti. IF
 b. **NEŽ BUDU DOMA, ZAVOLÁM TI.** T – D
10. **KDYŽ se budeš** celý rok dobře učit, dostaneš psa. IF
 a. **AŽ se budeš** celý rok dobře učit, dostaneš psa. WHEN
11. **KDYŽ** mám volno, sportuju nebo čtu.
12. **NEŽ** budu doktor, musím ještě hodně studovat. S – D
 a. **AŽ** budu doktor, musím ještě hodně studovat. D – S
 b. **KDYŽ budu** doktor, musím ještě hodně studovat
13. **NEŽ** si vezmete ten lék, musíte se najíst, nesmíte ho užívat nalačno.
14. **AŽ budu** v důchodu, budu cestovat. When I am retired (and I know it will happen once)
 a. **KDYŽ budu** v důchodu, budu cestovat. (If I am retired at all, ...)
 b. **NEŽ** budu v důchodu, budu cestovat. – C – D

1 Put sentences into correct order

- 1) Lékařka: Dobrý den, paní Novotná. Co vás přivádí?
- 2) Pacientka: Dobrý den, paní doktorko. Mám problémy s močením. **Pořád se mi chce** na malou. A když jdu na záchod, **hrozně** to bolí. Taková pálivá bolest. A pořád cítím takový tlak tady dole.
- 3) Lékařka: Jak dlouho vás to trápí, paní Novotná?
- 4) Pacientka: Od neděle, takže tři dny, už se to nedá vydržet. V noci musím pořád vstávat a chodit na záchod.
- 5) Lékařka: Dělala jste něco, aby to přestalo?
- 6) Pacientka: Hned v pondělí jsem si koupila v lékárně urologický čaj a ten si uvařím ráno a piju ho přes den, jenže mi to nepomáhá.
- 7) Lékařka: A myslíte, že se to zhoršuje?
- 8) Pacientka: Ne, ale je to pořád stejné.
- 9) Lékařka: Máte ještě nějaké jiné potíže?
- 10) Pacientka: Ne, to ne.

2 Co je pravda?

<http://mluvtecesky.net/cs/courses/medical1/4/2>

1. Paní Novotná musí občas/**často** chodit na záchod. Pořád se mi chce na záchod...
2. Paní Novotná cítí malou/**velkou** bolest při močení.
3. Bolest je snesitelná/**nesnesitelná**. Nedá se to vydržet = I can't stand it anymore...
4. Paní Novotná se **zkoušela**/nezkoušela léčit sama doma. Koupila v lékárně urologický čaj.
5. Bolest se **zlepšuje/zhoršuje**. Je to stejné.
 - a. Mám stejný telefon.
 - b. To je stejná zastávka jako minule.
 - c. To je stejné.

3 Fill in the word with opposite meaning

1. Nelepší se to, naopak se to **ZHORŠUJE**.
2. Nejdou na malou, jdu na **VELKOU**.
3. Není to pořád stejné, ZHORŠUJE/ZLEPŠUJE // **MĚNÍ** se to.
4. Nebolí mě to po jídle, bolí mě to **PŘED JÍDLEM / PŘI JÍDLE / NALAČNO**.
5. Není to horší, je to **LEPŠÍ**.
6. Moje uzliny nejsou zvětšené, ale **NORMÁLNÍ** (ZMENŠENÉ, MENŠÍ, MALÉ)
 - a. **VĚTŠÍ** = bigger menší
 - b. Zvětšit = to make something bigger × zmenšit
 - c. Zvětšené = enlarged – × zmenšené
7. Teplota nestoupá, ale **KLESÁ**.
8. Nebydlím s někým, bydlím **SÁM / SAMA**.

9. Neodpočívám méně, odpočívám VÍC.
10. Otok se nezmenšuje, ale ZVĚTŠUJE.

4 Fill in missing word

<http://mluvtecesky.net/cs/courses/medical1/4/3>

Lékařka: Dobrý den, co vás trápí, pane Hartmane?

Pacient: Paní doktorko, já jsem pořád hrozně unavený. Už když ráno (1) **VSTANU**, tak si připadám, jako bych byl celý den pracoval. A (2) **POSLEDNÍ** dva dny mě bolí v krku.

Lékařka: Jak dlouho se cítíte unavený?

Pacient: To trvá tak dva týdny, myslel jsem, že to (3) **PŘEJDE**, když budu víc odpočívat, ale je to stejné, nijak se to nezlepšilo.

Lékařka: Máte ještě nějaké jiné potíže?

Pacient: Ano, bolí mě záda a tady za krkem. Říkal jsem si, že je to (4) **SPOJENÉ** s tou únavou, ale teď nevím. A když si sáhnu na krk, cítím takové boule, mám to tady zvětšené. Ty uzliny mám větší.

Lékař: Pane Hartmane, bral jste si nějaké léky?

Pacient: Manželka mi dala něco na tu bolest zad a v krku, myslím, že Ibalgin. Ale moc **to** (5) **NEPOMOHLA**, na chvíli se mi ulevilo a pak se to vrátilo.

SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ

Spojené = United, connected, related, associated

5 Supply doctor's question.

1. Od kdy / jak dlouho máte bolest? Kdy to začalo? Kdy se objevila ta bolest? Kdy to začalo bolet? Začalo to v neděli večer.
2. **Měl jste někdy** kašel? Byl jste někdy nemocný? Bral jste **někdy** tento lék? Byl jste někdy v nemocnici? Byl jste někdy na operaci předtím? Ne, nikdy, je to poprvé.
3. **Od kdy** máte bolest? Jak dlouho máte potíže? Od kdy vás to trápí? ~~Kdy to začalo?~~ – Od včerejšího večera.
 - a. Kdy to začalo? –Včera večer.
4. Kdy se to zlepšuje / zlepšilo? **Kdy** se cítíte dobře? Po čem se to zlepšuje / se cítíte lépe? (Kdy snídáte?) Po léku proti bolesti.
5. Je to stejné? Je to lepší ~~nebo horší~~? Přešlo to? Zlepšuje se to? Zlepšilo se to? Zmírňuje něco tu bolest?? Ne! Je to horší!!!

6 Answer

<http://mluvtecesky.net/cs/courses/medical1/4/4>

1. Jaký má paní Pelikánová problém s očima? – Svědí a slzí ji oči.
2. Jaké má další potíže? **Kýchá**, ale nemá rýmu. (Nemůže ovládnout kýchání.)
3. Jak dlouho má ty potíže? – pár dní, čtyři pět dní
4. Kdy měla naposledy podobné potíže? – loni = minulý rok;
5. Co jí pomáhá? – kapky do očí

7 Choose the most suitable word.

- Když je zlomenina v pořádku, lékař může **sundat**/podat/dát **sádru**.
 - Dát tatínkovi koňak.
 - Podat propisku / infuzi.
 - Sundat sádru / obvaz / náplast...
 - Vyndat stehy.
- Pacient spadl/**upadl**/ležel **do bezvědomí**.
 - Pacient spadl ze schodů / z kola...
 - Ležel v bezvědomí / v posteli / na ulici...
- Kdy je **bolest**/bolí/bolestivé nejhorší?
- Při první pomoci musíme pacientovi ukazovat/uhodit/**uvolnit** dýchací cesty.
- Při autonehodě lidé svolali/**zavolali**/telefonovali sanitku.
- Pacient musí **držet**/podržet/udržet dietu.
 - Mám problémy s močovým měchýřem, nemůžu udržet moč.
 - Můžeš mi to podržet, musím telefonovat.
- Jak dlouho **bolest**/bolí/bolestivé trvá?
- Od kdy vás to bolest/**bolí**/bolestivé?
- Vstává/**budí**/leží vás ta bolest v noci?
- Bolesti mě po léku prošly/**přešly**/odešly.
 - Maminka odešla...
- Je to bolest/bolí/**bolestivé** na dotek?
- Pacient nedýchá, musíme mu dát umělecké/**umělé**/neumělé dýchání.

8 Je to pravda?

<http://mluvtecesky.net/cs/courses/medical1/4/5>

1. Paní H. byla v práci, když ji bodla včela.	ANO × NE – pracovala na zahradě
2. Paní H. ignorovala svědění.	ANO × NE – vrátila se k práci
3. Večer byl otok menší.	ANO × NE
4. Paní H. si vzala lék.	ANO × NE – mastička
5. Paní H. má teploty vyšší než 38 °C.	ANO × NE – skoro (almost) 38
6. Paní H. má problémy s hmyzem* každý rok.	ANO × NE

* insect

9 Fill in. Choose from the options (there are extra words).

zvracel — dojit — jdu — bolí — trápí — necítil — zvracím — močím — jedl — neviděl — trvá — jdu — odejít

Lékař: Dobrý den. Co vás _____, pane Hanáku?

Pacient: Mám hrozný průjem, pane doktore, a taky _____. Nic v sobě neudržím.

Lékař: Jak dlouho to _____?

Pacient: Od včerejška. Začalo to večer, někdy po desáté. Ale už předtím jsem se _____
dobře, večeřel jsem jen rohlík, na nic jsem neměl chuť.

Lékař: A co jste obědval?

Pacient: _____ jsem v práci, dal jsem si v jídelně čočku s vajíčkem a zeleninový salát.

Lékař: Kolikrát jste měl průjem?

Pacient: To ani nevím, _____ na záchod pořád, buď zvracím, nebo mám průjem.

Lékař: Pil jste něco?

Pacient: Dcera mi pořád dávala čaj, ale hned jsem ho vyzvracel. Mám hrozné křeče v břiše. Mám taky
horečku, přes 38 °C. Ani jsem k vám nemohl _____, musela mě přivést dcera.

Lékař: Neměl jste ve stolici krev?

Pacient: Ze mě teče jenom voda, já ani nevím.